

Arno Groenewegen

Na een bedrijfsverplaatsing en vier jaar opstallen is Arno Groenewegen uit Slootdorp in 2013 weer begonnen met weiden.

Aantal melkkoeien: **115**

Aantal stuks jongvee: **80**

Grondgebruik: **59 ha eigendom**

Gemiddelde productie: **8739 4,27 3,61**

Arno Groenewegen startte in 2013 weer met weiden

Weiden is leren vooruitdenken

Vier jaar lang ging Arno Groenewegen voor het gemak van opstallen. Omdat de uitdaging weiden nu wordt betaald, is hij eind 2013 weer begonnen. Vooral het vooruitdenken bleek lastig, maar nodig. 'Want er zijn weinig dagen dat het buiten beter is dan binnen.'

tekst **Florus Pellikaan**

Terwijl het gras direct achter de stal van Arno Groenewegen (40) in Slootdorp het nog moeilijk heeft met de lage temperaturen, is het kaalgetrapte koeienpaadje de stille getuige van de weidegang vorig jaar. Het was voor het eerst dat er op deze plek in de kop van Noord-Holland en omringd door veel akkerbouw een koeienpaadje ontstond. Weiden lag op het grote blanco blad van 59 hectare –

waarvan 10 hectare wordt verhuurd voor pootaardappelen – zonder natuurlijke grenzen ook niet voor de hand. Het was mede de reden waarom Groenewegen, die sinds 2009 op deze plek zijn bedrijf runt, besloot om de koeien de eerste vier jaar binnen te houden.

'En dat beviel prima. De koeien hadden het perfect in de ruime stal met geïsoleerd dak en voldoende ligplaatsen. En ik

maaide van het nieuw ingezaaide grasland vier zware en goede snedes per jaar. De dag erna ging er overal weer met de sleepslangen mest op, ik strooide zelf kunstmest en het was weer klaar. Het zorgde maar voor acht drukke dagen per jaar', blikt Groenewegen terug.

Onbekend was de van origine uit Zoetermeer afkomstige melkveehouder met weiden echter allerminst. 'Vroeger weid-

Eind augustus 2013 zette Arno Groenewegen na vier jaar opstallen de staldeuren op de nieuwe locatie open

den we altijd. De stal was te klein en de looppaden te smal, dan was je blij als de koeien naar buiten konden. Bovendien was daar alles op beweiding ingericht.'

Vage klachten aanleiding weiden

De nieuwe stek, die Groenewegen moest betrekken vanwege waterberging op de plek van de ouderlijke boerderij, selecteerde hij niet met het oog op weidegang. 'Ik wilde graag naar een akkerbouwstreek. Dat geeft mogelijkheden voor mestafzet, landruil en het telen van alle voedergewassen. Omdat wij weg moesten voor algemeen nut, konden we een bedrijf kopen van Domeinen en was verdubbeling in oppervlakte mogelijk. Omdat Domeinen voornamelijk boerderijen in de polders heeft, kwamen we hier in de Wieringermeer uit', vertelt de veehouder. Hij bouwde een nieuwe ligboxenstal met twee robots en plaats voor een derde op de plek waar nu het jongvee zit. De keuze voor robotmelken was niet moeilijk. 'Ik moet het werk alleen rondzetten, omdat mijn vader in Zoeterwoude is gaan wonen en mijn vrouw haar eigen werk heeft. Alles in de stal is ook zo ingericht, bijvoorbeeld wat koeverkeer betreft, dat ik het alleen kan doen. Daarbij geeft een robot naast arbeidsbesparing ook flexibiliteit en dat komt met een jong gezin goed uit.'

Begeleiding voor nieuwe weiders

Melkveehouders die overwegen om over te stappen van jaarrond opstallen naar weiden, kunnen daarvoor een begeleidingstraject van Stichting Weidegang volgen. Binnen het nieuwe project Nieuwe Weiders worden veehouders twee weideseizoenen intensief begeleid, zowel individueel als in groepsverband met vier andere startende weiders.

De begeleiding wordt verzorgd door

een WeideCoach, maar ook andere belangrijke adviseurs van het bedrijf worden bij de omschakeling betrokken. De Omschakel-FarmWalk neemt als managementtool een belangrijke plaats in tijdens de omschakeling. Deelnemers betalen een eigen bijdrage van 375 euro voor het hele traject van twee weideseizoenen.

➔ Gemotiveerde veehouders kunnen zich aanmelden via www.stichtingweidegang.nl

Doordat het robotmelken met drie melkingen per dag goed functioneerde, was er voor Groenewegen zeker geen reden om ook maar aan weiden te denken. Het was uiteindelijk een periode waarin het even minder goed liep met de koeien die de aanleiding vormde om de staldeuren open te zetten. 'De koeien hadden wat vage gezondheidsklachten, wat achteraf ibr bleek te zijn, maar dat wist ik toen nog niet. Je gaat je op zo'n moment afvragen wat je anders doet dan voorheen. Je wilt wat doen en niet lijdzaam afwachten, dus kwam ik bij het weiden uit. Eind augustus 2013 hebben we toen voor het eerst de koeien naar buiten gedaan. Ze hebben dat jaar nog zes weken buiten gelopen.'

Vooruit plannen en beslissen

Het weiden viel Groenewegen in deze eerste zes weken niet tegen. De koeien bleven goed naar de robot komen vanaf een klein afgezet perceel direct achter de stal en ook de productie bleef prima op peil. Met die ervaring op zak stond Groenewegen half mei vorig jaar na de eerste snede opnieuw voor de keuze van weiden.

'De weidepremie van een halve cent heeft me over de streep getrokken. Met onze productie was dat vorig jaar 5000 en nu 10.000 euro, daar kun je best wat voor doen. Bovendien kende ik het gemak van de koeien binnen inmiddels wel en stond ik open voor wat nieuwe uitdaging.'

In het begin bleek weidegang met de malse tweede snede niet zo moeilijk. 'Maar in de zomer komen echt het vakmanschap en de extra arbeid om de hoek. Dan moet je bloten, slepen en kunstmeststrooien op kleine stukjes. Op een gegeven moment moesten we twee hectare gras maaïen. De loonwerker moest drie keer rond met zijn negen meter brede maaier en toen was hij alweer klaar. Allemaal in dienst van beweiden. Daar moet je aan wennen.'

Ondanks dat in Zoetermeer de koeien naar buiten gingen, had Arno Groenewegen zelf geen ervaring met het 'vakmanschap beweiden'. 'Beweiden kost veel tijd, maar relatief weinig moeite, dus dat deed mijn vader altijd. Hij had het ook goed in de vingers. Vorig jaar bleek dat je die ervaring ook echt nodig hebt.'

Waar Groenewegen het meeste aan moest

De koeien bleven ondanks de weidegang met 2,6 melkingen goed naar de robot komen

De stal is zo ingedeeld dat alle werkzaamheden door één persoon kunnen worden gedaan, ook wat koeverkeer tussen groepen betreft

wennen, was vooruitdenken. 'Ik begon aan beweiden zonder dat ik plande en dan strandt het schip snel. Het gebeurde dat ik de koeien noodgedwongen in een perceel doorgeschooten gras deed en ze een uur later weer thuis waren. Het geheim van beweiden is echt vooruitdenken: altijd zorgen voor goed en smakelijk gras en dus inschatten wat er gaat groeien en op de juiste momenten beslissen om te gaan maaien of toch nogmaals te weiden. Het is gewoon veel moeilijker dan akkerbouwmatig gras telen.'

Groenewegen kreeg bij de start van het weiden hulp van zijn vader, die ook nog een deel van het jongvee weidt, en van zijn voeradviseur. Ook heeft hij een en ander geleerd in het project Robot & Weiden onder begeleiding van PPP Agro Advies.

Voldoen aan beweidingseisen

De financiële prikkel is voor Groenewegen de aanleiding zich verder te bekwaamen in het weiden en dit ook door te zetten. 'Anders had ik de koeien op twee hectare gehouden en ze dus wel buiten gedaan, maar niet geweid. Ik vind koeien buiten zelf ook mooi en ik begrijp dat het goed is voor het imago. Maar weidegang is en blijft grotendeels emotie', stelt Groenewegen. 'Voor de koe hoeft je het echt niet te doen, want die heeft het binnen beter en met positieve reacties verdient je ook niets. Als het erop aankomt, is alleen die meerprijs doorslaggevend.'

Dat de koe het binnen goed heeft, zorgt voor een grote uitdaging voor de melkveehouder. 'Je zou verwachten dat de uitdaging bij robotmelken zou zijn dat de koeien naar de melkrobot komen, maar hier is het juist lastiger om de koeien buiten te

houden. Er zijn namelijk niet veel dagen in het jaar dat het buiten beter is dan binnen. Dan is het te nat, dan te koud of te heet of de kleigrond is te hard. Het is een compliment voor je stal dat koeien graag terugkomen, maar je wilt je ook maximaal inzetten om aan de beweidingseisen te voldoen.'

Groenewegen gaat zich daarom nog meer inspannen om altijd smakelijk weidegras aan te bieden. Zeker in de eerste helft van het seizoen doet hij dat via het beweidingssysteem rantsoenweiden waarbij de koeien dagelijks een nieuw stuk gras krijgen. Afhankelijk van de opname bepaalt Groenewegen het aantal meters. Hij schat de dagelijkse opname van vers gras gemiddeld op zo'n drie kilo droge stof per koe per dag. 'Veel weidegras in de koeien en veel robotbezoek gaan natuurlijk moeilijk samen. Bovendien zijn wij ook te intensief met 20.000 kilo melk per hectare om de koeien veel gras buiten te laten halen en dus is efficiëntie belangrijk. Het robotbezoek hebben we met 2,6 prima op peil kunnen houden.'

Drie hectare eerder maaien

Het rantsoen wordt, naast vers gras, binnen aangevuld met een haast volledig rantsoen met kuilgras, mais en aardappels. Inclusief soja in het rantsoen ligt de krachtvoergift op zo'n 21,5 kilo per 100 kilo meetmelk.

Naast dagelijks smakelijk weidegras gaat Groenewegen dit jaar voor het eerst ook water in het land beschikbaar stellen via een waterbak met zonnecollector om de koeien zo lang mogelijk in het land te houden. Ook houdt hij met het bemesten nu al rekening met het weiden. 'Ik heb

drie hectare minder bemest omdat ik die twee weken eerder ga maaien dan de rest, zodat ik daar door een vlotte hergroei ook vroeg kan starten met beweiden. De eerste zes weken van de weidegang heb ik inmiddels al helemaal ingepland.'

Groenewegen denkt zeker niet dat hij al uitgeleerd is als het over weiden gaat. 'Ik heb nog niet een heel lange droge of natte periode meegemaakt. Dan komt het echt op vakmanschap aan en zullen de resultaten ook wel onder druk kunnen komen te staan. Ik kan niet uit ervaring zeggen: zo ga ik het dan doen, maar ik hoop wel dat ik valkuilen eerder aan zie komen.'

Niet groeien, maar consolideren

Arno Groenewegen is vanuit het verleden ook bekend uit de fokkerij en om keuringsdeelname. 'Dat is vanwege tijd wat op een zijspoor beland. Bovendien heb ik alle keuringspodia tot aan de NRM meegemaakt, dus dat ken ik wel. Ik fok nu ook niet meer op showkoeien, maar meer op probleemloze koeien met voldoende melksnelheid en eiwit. Maar als ik een keer een toevalstreffer heb, sluit ik het niet uit ermee naar de keuring te gaan.'

Richting de toekomst wil Groenewegen niet verder uitbreiden, hoewel de stal wel de ruimte biedt voor een derde robot. Op dat moment moet er voor het jongvee andere huisvesting komen. 'Alles is nu in balans: de stal, de voeropslag, de hoeveelheid land. En ik heb niet de behoefte om, in plaats van 50 uur nu, 70 uur per week te gaan werken. Pas als de kinderen aangeven verder te willen met het bedrijf komt uitbreiding in zicht. Tot die tijd moet ik het met 1,2 miljoen liter melk toch kunnen verdienen.' |